

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL. 54. No. 269.
1939. november 25., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 1071—1938 Trib. Arad

Magyarnyelvű röpcédulák

Irtó: SZ. JAKAB GÉZA

Napok óta magyarnyelvű röpcédulákat dugdosnak ismeretlen tettesek az aradi magyar családok békés otthonának kapuréseibe, levélszekrényébe. A kétfoldalas, hibás magyarsággal fogalmazott nyomtatványokat, — amelyekben a magyar népközösség aradi ügyeit próbálják teljesen hamis beállítások alapján „ismertetni”, — a szórócédulák kibocsájtói rejtjelmes „Elnöki tanács” aláírással látták el, mintha a népközösség egyedül törvényes aradi vezetőségének, amelynek élén dr. Palágyi Jenő köztisztviselőnek örvendő egyénisége áll, bármily köze is lehetne hozzá. A nyomtatványok tartalmából azonban kiderül, hogy miről is van szó. Minden másról ugyanis, csak magyar és népi közösségünk ügyeiről nem. A kapualatti politikai propaganda szerzői ugyanazok, akik a romániai magyarság központi vezetősége írásos utasításának ellene szegültek, a népközösségi iroda régi helyiségét a maguk céljaira kisajátították és szembehelyezkedve az ország-összmagyarságot képviselő központi elnöki tanács alaposan megfontolt, végérvényes döntésével, olyan tevékenységet folytattak, amelyért sem a romániai magyarság egyetemessége, sem a kormányelőtti képviselőjünk, sem pedig Aradváros történelmi magyarsága nem vállalja a felelősséget semmilyen fórum előtt.

— A betű öl! — mondja az írás és nincs pusztább mérleg a nyomdaiestéknél, ha a választott kezekbe kerülhet. Későbbem nélkül kell felvilágosítanunk mindenkit, aki Arad magyar népi közösségének tagja, hogy a kapualatti röplapok tartalma átlátszó misztifikáció, melynek célja az, hogy a kevésbé tájékozott olvasót megtéveszse a romániai magyarság egyetemének álláspontjáról az aradi csunya és eddig példátlan álló párütési erőszakoskodásokkal szemben. A Romániai Magyar Népközösség elnöki tanácsa november hó 15-én tartott ülésén legvégső fokon döntött az aradi magyarság népközösségi intézményének sorsáról, amidőn a két egymással ellentétbe jutott tábor képviselőinek meghallgatása után egy fölül teljesen független, harmadik új magyar testületet nevezett ki az aradi ügyek intézésére. Palágyi Jenő dr. főorvossal az élén. Tetje ezt abban a reményben, hogy ennek az új vezetőségi testületnek, amely egyformán magában foglalja az aradi magyar egyházak, kulturális, gazdasági és társadalmi intézményeinknek vezető-egyénségeit, továbbá a magyarság társadalmi osztályainak képviselőit: ennek a vezetőségnek erkölcsi súlya és tényleges tekinthetősége vissza fogja riasztani mindazokat, akik eddig a békéltetés esztelen konkolyhíntői voltak, a további bajkeveréstől. Nem így történt. Az új népközösségi testület mindenki számára kitárt ajtóival szemben lelakolt kapukra talált a békés összefogásra indult, igaz magyar szándék.

Tévednek mindazok, akik azt hiszik, hogy a megbékélés szükségességének eddigi hangoztatása zűnőeséget és felkészületlenséget takart. A lezértebb törvényesség alapjára helyezkedve, a helyzet felelőségének legelszántabb tudatában Arad történelmi magyarságának illetékes és hivatalos népközösségi vezetősége átvette megbízatását és teljesíti kötelességét. A központi elnöki tanács 2702—1939. számú határozatának megfelelőleg, amely félremagyarázhatatlanul megállapította, hogy

„az október 1-i közgyűlés nem a Népközösség szervezeti szabályzata rendelkezéseinek megfelelően alakult meg és folytatott le. ennél fogva az ezen a közgyűlésen megválasztott tagozati tisztikar és intézőbizottság érvényes megbízatást nem szerzett: az október 1-i választás érvénytelen és semmis”,

az egész alakulattal összefüggő összes határozatokkal egyetemben. A fenti határozat vilá-

gos és szabatos magyarsága nem szorul fordulatlan prókátorok röpcédulákon terjesztett kapualatti nivóju magyarázatára, amelynek célját maga a röpcédula szerzői sem titkolják, amidőn arra vetemednek, hogy kétségbevonják a Romániai Magyar Népközösség országos vezető-testületének törvényességét, illetékességét és erkölcsi tekinthetőségét.

A romániai magyarság egyetemét egyedül képviselő népközösségi szervezet testülete nem szorul rá, hogy akár egy pillanatra is védekeznie kellene akármilyen helyi érdekű, keskenyvágyú mozgó, lényegében pedig érdemben is kapualatti erkölcsiségű okvetetlenkedésekkel szemben. Nem is ez a célunk. Fel kell azonban világosítanunk minden gyanútlan és jóhiszemű magyart róla, hogy miféle könnyelmű és felelőtlen játékok folytatódnak Aradon elszánt egyesek az összmagyarság tekintélyének, hírnevének és felelősségérzetéről áthajtott, fegyelmezett nemzeti öntudatának terhére, egymásrautaltságának rovására. Ezeknek a tömegeknek valóban méltatlan szegénye, hogy Arad magyarsága éppen ilyen jelenségek miatt tett szert szomorú nevezetességre az egész ország többségi és kisebbségi közvéleménye előtt: a példa tanulságot azonban csak az első tekintetben és ilyen közelről visszaforgatva: a romániai magyar népi közösség egyeteme csak okult belőlük. Az erdélyi magyar népjeltek józanságát az elmúlt századok során sem sikerült megingatni a mindenkor szélsőségek divatos jelszavaival és megkönyagosodott heven-

kedéseivel: nem fog sikerülni ezentúl sem. A demagógia röpcédulákon magyarkodó, de úgy, fogalmazásban, mint gondolatvilágában ugyanakkor vérlázítóan magyartalan fattyuhajtásait pedig lenyese, mint ahogyan könyörtelenül mindig lenyeste eddig is az igazságtévő kerítés, az idő és az események sorstársi könyörületét sem ismerő logikája.

Az aradvárosi népközösség élére kinevezett független, teljhatalmu ideiglenes vezetőség elfoglalta helyét a megyei magyarság ügyeinek intézésével közben meggyarapodott munkáját megkezdte. Új hivatali helyiségeiben, az Iparos Otthon emeleti irodájában máris megélték az élet: negyvennyolc óra sem telt el a hivatalos beiktatás óta és máris az ügyiratok, beadványok, kérvények egész garmadája indultak el rendeltetési helyeik felé ebből az egyetlen egy kis szobácskából. Nem is a külsőségek a fontosak, hanem a bennük induló élet: a tartalom adja meg minden keret értékét és tekintélyét. — „Nem adunk át semmit...” — hirdetik a röpcédulák névtelen szerzői, mintha emiatt egy pillanatra is megállhatna az aradi magyarság életfolyamata. — „Nem adunk át semmit...” — vicsgorogja fogait az összeférhetlenség kuvasza a kapuk alól, Isten tudja, miféle képzelgéseket feltve. Az aradi magyar közélet eddig is megvolt nélküle, ezentúl sem fog hiányozni senki odaváló a magyar intézményeink felelősségteljes vezetőinek népközösségi tanácskozó-asztala mellől. — „Nem adunk át semmit...” Ne is tegyék! Ezt a szellemet, ezt a felelősségérzetet, ezt a felelősségteljes, ezt az erkölcsi tartalmat és ezt a példaadást tartásuk csak maguknak továbbra is: mert ez az aradi magyar közéletnek csak javára válik.

Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos megalakította az új kormányt

Esze háromnegyed tíz órakor tett jelentést II. Carol királynak a kormányalakítással megbízott királyi tanácsos tárgyalásai eredményéről és bemutatta kormánya névsorát, amit az uralkodó tudomásul vett és

este 10 órakor letették az esküt a kabinet tagjai

Bucurestiből jelentik: Ötélége II. Carol királytól nyert megbízása alapján Gh. Tatarescu királyi tanácsos, volt miniszterelnök, aki legutóbb hosszabb ideig képviselte Romániát mint nagykövet Párisban, a francia kormánynál, kétnapos tárgyalást folytatott mindazokkal a személyiségekkel, akik az új kormány megalakításánál számbajöhettek. A tanácskozások felölelték mindazokat a kérdéseket, amelyek az ország politikájával kapcsolatosan napirenden szerepelnek, mindvégig azonban irányadó elvként szerepelt, hogy az új kormányt az ország egyetlen pártjának, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretén belül alakítsák meg. Péntek este eredményre vezettek a kormányalakításra irányuló megbeszélések. Tatarescu megbízott miniszterelnök összeállította kormánya névsorát és amikor ezt a maga részéről végleges formába öntötte, este háromnegyed tíz óra előtt a királyi palotába hajtattott, ahol háromnegyed tíz órakor jelent meg az Uralkodó előtt jelentését véget. II. Carol király jóváhagyólag vette tudomásul az eléje terjesztett kormány névsort, amiről azonnal értesítették a miniszterium tagjait, akik a királyi palotába siettek, hogy letegyék az esküt. Az ünnepélyes eskütétel tíz órakor történt meg. Ezután királyi rendelet jelent meg, amely hivalkozással az alkotmány 46. szakaszára, kinevezi az új kormányt, amely ezek szerint a következőképpen alakult meg:

Az új kormány névsora

Bucurestiből jelentik: TATARESCU Gheorghe királyi tanácsos, aki ötélége II. CAROL királytól kormányalakításra kapott megbízatást, a következőképpen állította össze kormányvát:

Miniszterelnök és ideiglenes belügyminiszter Gh. TATARESCU.

Külgyminiszter és ideiglenes propagandaügyi miniszter: Grigore GAFENCU.

Légügy és tengerészetügyi miniszter: Paul TEODORESCU tábornok.

Nemzetvédelmi miniszter: ILCUS tábornok.

Hadielszerelési miniszter: Victor SLAVESCU.

Kultuszminiszter: NISTOR tanár.

Pénzügyminiszter: Mitita CONSTAN- TINESCU.

Nemzetnevelésügyi miniszter: **Petre AN-DREI.**

Nemzetgazdasági miniszter: **Constantin ANGELESCU.**

Igazságügyi miniszter: **Istrate MICESECU.**

Közegészségügyi miniszter: **Dr. HOR-TOLOMEIU.**

Közlekedés és közmunkaügyi miniszter: **GIGURTU.**

Munkaügyi miniszter: **RALEA.**

Kisebbségügyi miniszter: **Silvlu DRAGOMIR dr.**

Nemzeti lettárügyek minisztere: **POP Trajan.**

A NUF minisztere: **GIURESCU.**

Földmivelésügyi miniszter: **IONESCU SISESTI.**

Allamtitkárok:

Miniszterelnökség: **SIBICEANU és dr. TOPA.**

Munkaügy: **GRIGOROVICI.**

Nemzetnevelésügyi: **TONI.**

Nemzetgazdasági: **Titu POPOVICI.**

Belügy: **Radu PORTOCALA és VANTU**

Földmivelésügyi: **SERBAN.**

mány éléről, továbbra is megmaradt Öfelsége II. Carol király bizalmában és az uralkodó királyi tanácsossá nevezte ki. Azt, hogy továbbra is a trón tanácsadója maradt, nemcsak ez a kinevezés bizonyította, hanem az is, hogy Tatarescu Gheorghet Öfelsége párisi nagykövetté nevezte ki és hosszabb ideig képviselte az ország érdekeit a francia kormányban. A közelmúltban leváltották erről a tisztségről, ez a leváltás azonban — mint az események is igazolták — csak azt jelentette, hogy Bucarestben volt szükség a királyi tanácsos személyére.

London véleménye

A Reuter-ügynökség jelent Londonból, hogy angol politikai körökben meglepetéssel fogadták az ARGETOIANU-kormány lemondásának hírére. Tatarescu párisi román nagykövetté miniszterelnökké való kinevezése azonban meglepedést váltott ki. A kormányhoz közelálló körökben rámutatnak arra, hogy Tatarescu Franciaországban nevelkedett, ott végezte iskoláit és hogy sem titkolta rokonszenvét Franciaország és Anglia iránt. Londonban azonban természetesnek látják, hogy az új miniszterelnök a tökéletes semlegeség politikáját fogja követni.

Ma: diezülés a parlamentben!

A „Sempanu” mai számában azt írja, hogy tüpzetlenül attól, hogy a kormányválság miképpen nyer megoldást, a parlament, — amelyet szombatra összehívtak, — megtartja ülését. Ennek az ülésnek különös jelentőséget kölcsönöz, hogy most lesz negyed évszázada, hogy Öfelsége II. CAROL király 1914. november 15-én, mint trónörökös az ország parlamentjében elfoglalta a helyét. Ennek az emlékünnepről egy másik szerencsés körülmény is jelentőséget ad, éspe-dig az, hogy ezen a napon foglalja el helyét a parlamentben MIHAI nagyvaida, trónörökös, aki tudvalevőleg 18-ik évének betöltésével a szenátus jogszerinti tagja lesz.

Iamandi: királyi tanácsos

Itt írjuk meg, hogy nemrég volt hat esztendeje, hogy Iamandi volt igazságügyi miniszter, a Duca kormány államtitkárává nevezték ki. Azóta kisebb megszakításokkal valamennyi kormányban tagja volt. Kultusz- és szépművészeti miniszteri állásában igen fontos reformokat hajtott végre, majd később mint igazságügyi miniszter hasonlóképpen működött. A törvényegységesítést a legnagyobb szakértelemmel és igen rövid idő alatt hajtotta végre. Öfelsége II. Carol király értékelve Iamandi miniszter munkáját, tegnan koronatanácsossá nevezte ki.

„Minden körülmények között fenntartjuk az ország semlegességét”

Bucurestből jelent éjjeli után két óraker az Aradi Közlöny tudósítója: Az új kormány esküütéle után Tatarescu Gheorghet királyi tanácsos, miniszterelnök a következő beszédet mondotta:

— Sire!
— Ez a kormány a Nemzeti Ujjászületés Frontjából ered és megújulás, rendeződési munkatervének eszköze. Felsőged magas irányítása mellett a pacifikálás, az építés és a minden vonatkozásban való megerősödés kormánya lesz. Megszilárdítjuk a nemzeti szolidaritás zonalát, aminek minél erősebb voltát megkívánják a nehéz órák, amelyeket átélünk.

— Megvalósítjuk az összes katonai erők és az ország minden gazdasági erejének megszervezését, a nemzeti vagyon védelmének szempontjából és az ország semlegességének megvédésére, amit minden körülmények között eltérés nélkül fenntartunk.

— Ugyanakkor megvalósítjuk az idők szellemétől megkivánt társadalmi ujjásokat és azokat a mű-

szaki ujjásokat is, amelyeknek célja az ország általános termelésének növelése és az, hogy a termelés növelésével a falusi és városi osztályok életszínvonalát emeljük.

— Ennek a nemzeti együttműködés és társadalmi igazságosság, belső béke és a határokon való békesség megvalósítását célzó kormányzat megvalósításában, hisszük, hogy minden román támogatásban részesülünk.

— Ebben az ünnepélyes percben biztostani kívánom Felsőgedet, hogy nem fogunk elfáradni és ingadozni nagy kötelezettségünk teljesítésében és meg tudunk felelni Felsőged magas bizalmának, valamint az ország várakozásának.

— Isten úgy segedjen!

— Éljen Felsőged!

— Éljen Öfelsége Mihai, Gyulafehérvár nagyvadjaja!

— Egészséget!

II. Carol király: Jó munkát!

A kormányelnök szavakra Öfelsége II. Carol király a következő szavakkal válaszolt:

— Kormányelnök ur, Uraim!

— Biztos vagyok abban, hogy tudatában vannak elgondolásaimnak és a nehéz perceknek, amelyekben kormányra hívtak, hogy vezessék azoknak a tárcáknak ügyeit, amelyekkel megbíztattak.

— A munkaterv, amelyet miniszterelnökünk ma este előterjesztett, ígéret, szép ígéret és teljes lelkemmel kívánom, hogy úgy Ő, mint Önök,

a miniszterelnök munkatársai, igazodás nélkül megvalósíthatják.

— Ma, amikor az egész világon zavar uralkodik, kötelességünk, hogy áldozatot hozjunk azért, hogy országunk felvirágozzék, inkább, mint eddig.

— Éppen ezért Önök teljes lelkiismeretere számítok, hogy teljes odaadást tanúsítanak a moralizálás munkájáért és a becsületért, hogy megerősödjünk a múlt napokkal.

Az új kormány elnökének eddigi pályafutása

A román politikai életnek egyik legmarkánsabb egyénisége, akinek miniszterelnöksége óta igen fontos bel- és külpolitikai események játszódtak le. Tatarescu 1887-ben született Targu-Jiu-

nöksége alatt történt Titulescu külügyminiszter leváltása, akinek helyét akkor Antonescu Victor foglalta el.

Miután Tatarescu Gheorghet távozott a kor-

ban, atya hadtestparancsnok volt. Párisban tanult és ott szerezte meg a jogi doktorátust. Igen korán lépett a politikai pályára és 1919. óta valamennyi parlamentnek tagja volt. 1923-ban a Bratlanu Ionel elnöklété alatt álló kormány belügyminiszteri államtitkára lett és három évig működött ebben a minőségben. 1931-ben a liberálispart vezetőjévé választották meg és 1933-ban Duca kormányában a kereskedelmi tárcát vállalta. Ezt a tárcát megtartotta Angelescu Constantin dr. kormányában is.

Tatarescu 1934. január elején kapott megbízatást kormányalakításra. Ezt a megbízatást sikerrel végrehajtotta és 1934. január 5-én megalakította kormányát, amely kisebb-nagyobb személyi változásoktól eltekintve, 1937. decemberéig hatalmon volt. Tatarescu miniszterelnök kormányzatának idejére esett a kiséntant több fontos t. ácskozása, Öfelsége II. Carol király lengyelországi és franciaországi utazása, a kiséntant külügyminiszterének dunai találkozója. Ezek az események mind fontos állomást jelentettek külpolitikájában. Tatarescu miniszterelnökségének idejére esik a hadsereg fokozott ütemben megkezdett felszerelése, Tatarescu miniszterel-

LAPZÁRTA:

Londonból jelentik: Lloyd George, a Press Association révén nyílt levelet intézett kritikusaikhoz, amelyben leszögezi a háború és béke kérdésében elfoglalt álláspontját. A volt miniszterelnök ebben kifejti, hogy Hitler csak azért ment Prágába, mert Nagybritannia nem kötelezte nagyobb energiával, hogy a müncheni egyezményt betartsa, akkor amikor a kancellár azt először szegte meg. A Führer megállapította, hogy Anglia csak akkor kezd háborút, hogyha közvetlen támadás éri. Lloyd George nyílt levele további részében felel bírálóinak azokra a vádjaira, melyek szerint erővel kényszerítette volna Chamberlain angol miniszterelnököt a Hitlerrel való megegyezésre, a szudéta-németek kérdésében. „Sohasem emeltem szót” — írja — „akár a kamarában, akár máshol, hogy Chamberlaint erőszakkal a békés módszerekkel való megegyezésre bírjam. A tény, hogy sohasem elleneztem a Chamberlain által vezetett személyes tárgyalásokat — a kormány tagjai már több ízben említették”.

RÓMA. Mussolini olasz kormányelnök pénteken kihallgatáson fogadta Balbo tábornagyot, Libia fő-kormányzóját, a libiai hadsereg főfelügyelőjét, aki részletes jelentést tett a Ducenak. Balbo kihallgatása alkalmával jelen volt Terruzzi tábornok. Olaszország afrikai kormányzója is.

KOPENHÁGA. A DNB német távirati iroda úgy értesült, hogy az oslói államcsoporthoz tagjai megbeszélést folytatnak annak céljából, hogy együttesen tiltakozzanak Anglia új tengeri politikája ellen. Az európai kisállamok Amerika támogatásával akarnak tiltakozni Angliában.

ANKARA Egyes külföldi lapokban annak hírére közölték, hogy az angol-török gazdasági egyezmény megkötésére vonatkozó Londonban folyó tárgyalások

megszakadtak. Török hivatalos körök megállapították, hogy az angol-török tárgyalások megszakadásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak és a török kereskedelmi bizottság a legjobb kilátásokkal folytatja az angol kormány megbízottjaival megkezdett tárgyalásokat, amelyek előreláthatólag a közel napokban igen kedvező körülmények között végleges megállapodáshoz vezetnek.

BUDAPEST. No 27-én kellett volna hogy megkezdődjenek a magyar fővárosban a magyar-jugoszláv kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások. A jugoszláv küldöttség vezetőjének hirtelen történt megbetegedése következtében a bizottság nem tudott elutazni és ezért a tárgyalások megkezdését december elseje utánra halasztották.

PARIS. Péntek délelőtt több tagból álló török gazdasági küldöttség érkezett a francia fővárosba, hogy új francia-török gazdasági egyezményt kössenek. A török küldöttség tagjai között kiváló pénzügyi és kereskedelmi szakértők vannak.

ISZTAMBUL. Az anatóliai földrengés áldozatainak száma a legújabb jelentések szerint 43 halott és több mint háromszáz sebesült, 16 község teljesen megsemmisült.

Berlinből jelentik: A német olimpiai bizottság legutóbbi ülésén határozatot hozott, melynek értelmében bejelentette, hogy Németország békétörökévé nem hozta meg a várt eredményt és így a birodalom kénytelen a háborút folytatni. Eppen ezért a német olimpiai bizottság lemond a téli olimpiai játékok megrendezéséről. Ezt a határozatot tudomására hozza a nemzetközi olimpiai bizottságnak is (Dunaposta).

Róma véleménye szerint:

Németország rövidesen a szárazföldre viszi át a háboru súlypontját

Hitler vezérkancellár nagyfontosságú tanácskozássra hívta össze az állam és a párt vezető egyéniségeit — Az olasz lapok szerint nincs messze az idő, amikor Németország erélyes hadműveleteket kezd

Berlinből jelentik: Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár péntekre értekezletre hívta össze az állam és a párt vezető egyéniségeit. A tárgyalások eredményéről nem adtak ki hivatalos közleményt és arról semmiféle hír nem szivárgott ki. A pénteki olasz lapok behatóan foglalkoznak a nagyjelentőségű tárgyalásokkal és megállapítják, hogy — bár hivatalos jelentés nem áll rendelkezésükre — nincs messze az idő, amikor a németek a tengerről a szárazföldre és a levegőbe teszik át a háboru súlypontját.

Rómából jelentik: Az angol ostromzár-megszigorítással kapcsolatban hivatalosan még nem nyilatkoztak Rómában. A „Giornale d'Italia” londoni tudósítója szerint Angliában nem számolnak valami különösebb erélyes olasz rendszabállyal és hangsúlyozzák, hogy a szigorítás Olaszországra nézve nem lesz nagy kihatással, mert német árukat Olaszországba tengeren nem igen szállítanak. Az olasz hajókon szállított német áruk mennyisége az utóbbi időben lecsökkent. A holland—belga tiltakozás nem nyugtalanította Londont és úgy tudják, hogy a holland erélyes tiltakozás csak német nyomásra történt. Rámutatnak egyébként arra, hogy Hollandia ebben a háboruban nem fog olyan jól keresni, mint a világháboruban.

Rómából jelentik: A Stefani-iroda jelenti: A déli lapok hatalmas címekkel közlik az angol blokád elleni belga és holland tiltakozást. Hollandia állítólag azt közölte az angol kormánnyal, hogy abban az esetben, ha Németországgal való kereskedelmének csökkentésére kényszerül, akkor csökkenteni fogja az Angliával való kereskedelmét is. A német közvélemény meg van győződve arról, hogy minden eszközzel meg kell akadályozni az angol blokádkísérletet, amely éhséggel fenyegeti a semleges államok asszonyait és gyermekeit.

Madridból jelentik: A DNB távirati iroda jelentése szerint az Informations című újság katonai szakértője hosszabb cikket ír, amelyben közli, hogy az angol kikötők szinte teljesen üresek annak a veszedelemnek következtében, amelyet az aknák okoznak, másrészt pedig azért, mert a semleges országok hajói nem hajlandók Angliában kikötni. Az angol kormánynak az az elhatározása tehát, hogy korlátlan kereskedelmi háborút üzen Németországnak, éppen az ellenkező eredménnyel járt mint amit el akartak érni, jelenleg Anglia maga az, amely a kereskedelmi háborútól a legtöbbet szenved.

Husz évre elegendő gabonakereskedelmet halmoz fel Anglia

London. (Rador). Az egyik legtekintélyesebb angol nagykereskedő, aki jelenleg fontos szerepet játszik az angol kormány által felhalmozott gabonakereskedésben, kijelentette a Reuter ügynökség tudósítójának, hogy jelenleg oly nagy buzaraktárakat létesítenek, amelyek egy husz éves háboru szükségleteinek is megfelelnek. Anglia nagy súlyt fektet arra, hogy az élelmezés szempontjából is minden eshetőségre felkészüljön. Jelentős hitelleket szavaztak meg újabb gabona vásárlások céljaira.

Belgium is tiltakozik

Brüsszel. Hír szerint a belga kormány elhatározta, hogy tiltakozik az Anglia, Franciaország részéről alkalmazott újabb ostromzári intézkedések ellen.

Fából készült hajók és ultramagneses vasutajok az aknák ellen

London. (Rador). A Daily Herald jelentése szerint Anglia ahhoz a védekező módszerhez folyamodik, hogy fából épített hajókkal ultramagneses vasutajokat helyez el a partoktól nagy távolságra, amelyek magukhoz vonzzák a mágneses aknákat és fejtöbbszöröket azokat.

A fasiszta nagytanács megvizsgálja a semleges államok jogi helyzetét

Róma. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint a fasiszta nagytanács december 7-iki ülésén megvizsgálja a semleges államok jogainak kérdését.

Berlin eddigi álláspont uk feladására akarja kényszeríteni a semlegeseket

London. (Rador). A Times rotterdami jelentése szerint a kereskedelmi utak mentén elhelyezett aknákkal a német kormány kettős célt akar megvalósítani. Meg akarja nehezíteni Nagybritannia ellátását és kényszeríteni kívánja a semleges országokat arra, hogy megszüntessék semlegességük politikájukat.

Berlin. (Rador.) A Deutsche Allgemeine Zeitung az angol blokád megszigorításával kapcsolatban emlékeztet arra, hogy a „cash and carry” szakasz alkalmazásával egy nagy semleges államnak módjában áll árukat eladni anélkül, hogy hajóit az elsüllyesztés veszélyének tenné ki. Ha a többi semleges ország is ilyen alapon kivonná magát az angol bíraskodási rendszer alól, akkor követnie kellene az amerikai példát. A „fizess és vidd” szakasz előírja, hogy a külföldi vásárlónak előre kell

kifizetni az árut és saját hajóin kell elszállítani. Érthető tehát, hogy a semlegesek most tanulmányozzák ennek a módszernek az alkalmazási lehetőségét.

A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz is a semleges államok Angliához intézett tiltakozásával foglalkozik, mert a blokád megszigorítása elsősorban azokat az országokat érinti, amelyek nem vesznek részt a háboruban. Az egész világ tudja, hogy a nemzetközi jog újabb megsértését jelenti az angol lépés.

Allandó légi harcok a nyugati hadszíntéren

Berlin. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése a következő: „A nyugati arcvonalon valamivel élénkebb járőr és tüzéségi tevékenység volt. Légi haderőnk tovább folytatta a francia területek feletti felderítő tevékenységét. Felderítő gépeink támadásai és a határterület védelmébe harcbevett repülőgépek között ismét légi-ütközetre került sor. A német repülő Verdunnál lelőttek egy angol repülőgépet és légharjútink Zweibrückennél és Saarbrückennél egy-egy francia repülőgépet lőttek le.”

A legutóbbi német hadijelentés különben elsősorban tett említést a romboló repülőgépekről, amelyeket a német hadvezetőség a nyugati hadszíntéren alkalmaz. Ez a gépezet különleges fegyvernem, mely nem pókeletti, mert egy már meglévő géptípus átalakítása és kezeléséhez 2 ember kell. Ezeket a gépeket a vadászrepülőgépek ellen alkalmazzák. Működésük nagyjában a torpedórombolók működéséhez hasonlít.

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése így hangzik: „Az éjszaka folyamán nem történt semmi fontos esemény November 23-án 8 német repülőgépet lőttünk le francia terület felett ebből négyet a franciák, másik négyet az angolok. Vadászgepeink közül kettő nem tért vissza támaszpontjára.”

A Havas iroda a következőképpen jellemzi a hadihelyzetet: „A fővárosok, valamint a tüzéség mérsékeltebb védekezésén kívül az utóbbi 24 órában még helyi jelentőségű említésre méltó esemény sem történt a nyugati arcvonalon. A francia főparancsnokság élénk figyelemmel kíséri a németek által történő csapatösszevonásokat, amelyek nemcsak a Rajna közepes szakaszán, hanem a belga és holland határ hosszában is folynak. Megemlíti a Havas, hogy a francia katonai hatóságok biztonviték-

Angol vélemény a holland tiltakozásról

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség tudósítója előtt egy meghatalmazott személyiség a következő nyilatkozatot tette:

„Anglia őszintén óhajtja, hogy megszűnjen az a szerencsétlenség, amely ezidő szerint a semleges országok partvidékén észlelhető. Sajnos, ez nem egvedül Angliától függ. Anglia nem fogadhat el több olyan megállapítást, amely a holland sajtóban megjelent és amely a német kivétel ellenőrzésére vonatkozik. Az az állítás, hogy a holland hajókat tulsokkára tartják az angol ellenőrző kikötőkben, azt a választ hozza magával, hogy az ellenőrző személyek tőlük felhetően gyorsan dolgoznak, de a késedelmet az idézi elő, hogy a semleges hajók kapitánvai nem jelentik be idejében azt, hogy milyen rakományuk van vagy pedig nem terjesztik be a hajórakomány részletes listáját. Ez természetesen meglátsítja az ellenőrzés munkáját. Ami pedig azt az állítást illeti, hogy Anglia keményen bánt a holland hajókkal, megállapítható, hogy az angol ellenőrzés sokkal enyhébb eszköz, mint az a rémes módszer, amely a tenger fenekére süllyeszti az embereket és az árukat.”

Ahogy az Evening Standard elképzeli

Róma. A Giornale d'Italia tiltakozik az Evening Standard egyik cikke ellen, amelyben az angol lap azt írja, hogy egész Európát sokkal könnyebben lehetne tengeri zár alá venni, mint csupán Németországot. Néhány angol hajó a gibraltári és doveri szorosban, valamint a Shetland szigeteknél elzárhatná a kereskedelmi utakat és megfoszthatná Európát azoktól a nyers anyagoktól, melyek nélkül az európai államok, elsősorban maga Németország rövid idő alatt kifulladásra jutna.

Lemondott az angol kincstári főtárnok

London. A Reuter iroda jelenti, hogy lord Winterton megpróbálkozott a kincstári főtárnoki állásáról.

kal rendelkeznek a lelőtt német gépekről, amennyiben meg van a gépek tevékenységének teljes leírása. Az egyik gépen egy teljesen új felderítőgépet is találtak, amelynek lemezeitől következtetni lehet arra, hogy a gépet milyen céllal küldték ki.

London. Az angol légügyi minisztérium közli, hogy az angol légi haderő csütörtökön francia területen 7 ellenséges repülőgépet lelőtt. Ezek közül 6 repülőgép francia területen, míg 1 repülőgép az ellenséges vonalakban zuhant le. Az angol repülőgépek közül az egyiket találat érte s kényszerleszállást végzett, míg egy másik szintén megsérült de ennek ellenére is visszafért támaszpontjára.

Páris. A Havas ügynökségnek jelentik Londontól, hogy egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép a kora délutáni órákban átrepült Észak-Skócia felett és utána nyugati irányba tört el.

Magyarország nosszu háborura számít?

Londonból jelentik: Az angol főváros illetékes körei nagy figyelemmel kísérik azokat a tárgyalásokat, amelyeket Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Reményi-Schneller Sándor pénzügyminiszter folytatnak a külkereskedelmi hivatal és a Magyar Nemzeti Bank vezetőivel. Ebből arra következtetnek, hogy Magyarország hosszú háborura számít és ennek megfelelően rendezkedik be.

A Szovjet megkezdte a leszerelést

Róma. Az olasz lapok moszkvai jelentése szerint a Szovjet megkezdte a leszerelést.

URANIA. Telefon: 12-32.

8 mérs. 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Az aranytál ut szines
illimgyartás dladala:

Az északi brigád

A canadai esendörtség harca az aranyásó és prémvadász kalandorokkal.

A főszerepben: DICK FORAN az aradiak kedvence.

Uj Metro-híradó a legújabb háboru jelenetekkel.

Roosevelt: „Tavasszal már nem lesz háború“

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök résztvett a gyermekparalízis leküzdésére létesített Warmspring-alapítvány diszében, ahol beszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki:

— Tavasszal már nem lesz háború de ha mégis lenne, úgy időt szakítok arra, hogy ismét ellátogassak Warmspring-re. Ez év áprilisában amikor elutaztam Warmspringből, megígértem, hogy visszatérek, ha nem lesz háború. Bár ma háború van, mégis beváltottam ígéreteket.

London. (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint több, mint száz német kémét lepleztek le

Napirenden: A Balkán-kérdés

Londonból jelentik: Az angol főváros illetékes körei élénk figyelemmel kísérik Olaszország balkáni politikáját. Bizonyos körök tudni vélik, hogy

Olaszország igen rövid időn belül gyakorlati intézkedéseket tesz a Balkánnal történő kereskedelmi kapcsolatainak kiszélesítése érdekében.

Erre vallanak azok a gazdasági tárgyalások, amelyek már folyamatban vannak az olasz fővárosban. Így többek között

előrehaladott és jó mederben haladó megbeszélések folynak román—olasz új gazdasági egyezmény megkötésére, ugyancsak rövidesen megindulnak az olasz—jugoszláv kereskedelmi tárgyalások és biztosra veszik, hogy légréjön az olasz—bulgár kereskedelmi egyezmény is.

A tárgyalások anyagából kiderül, hogy Olaszország erősen fokozni kívánja balkáni kivitelét.

Róma. (Stefani.) A hivatalos olasz távirati iroda tegnap feltűnést keltező közlést adott ki, amely így hangzik:

„Azokkal a külföldi híresztelésekkel szemben, amelyek Itália jövőbeni politikájára vonatkozólag elterjedtek, meg kell állapítani a következőket:

1. Olaszország örömmel üdvözlölné az úgy nevezett balkáni semleges blokkot, amelynek célja a béke és a háborútól való távoltartás lenne, de ebben bizonyos okoknál fogva nem kíván ösztönzőleg fellépni.

2. Itália örömmel üdvözlölné azt a hírt, hogy a Balkán-államok között egyetértés jön létre az igazságnak megfelelő értelemben.

3. Olaszország nem kíván beleszólni a balkáni helyzet további kialakulásába, amennyiben az az általános békét és az országok közötti baráti viszonyokat veszélyeztetné, hanem a helyzetet úgy mutatná, hogy a Szovjet Uniót a lehető legelőrebbre kell tolni, mert a bolsevizizáció kísérletek ellen eleve tiltakozik.

Ankara. A Paris Soir párisi lap munkatársa beszéltetést folytatott Saraoglu török külügyminiszterrel, aki a francia lapnak adott nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— Nem tartom valószínűnek, hogy a Balkánon háború törne ki. Ez csak abban az esetben volna lehetséges, ha a Szovjet beavatkozna a Balkán ügyeibe. Véleményem szerint a Szovjeteknek nem lehet érdekük háborút viselni Törökország és a Törökországgal baráti európai és ázsiai hatalmak ellen. Az angol—török—francia egyezményre vonatkozólag Saraoglu kijelentette, hogy Törökország nemcsak gazdasági és katonai okokból, hanem politikai okok miatt is a szabadelvű államokhoz csatlakozott.

Berlin. A német külügyminisztériumhoz közölt hírek felhívása szerint Németország nem tartja időszerűnek a Balkán-blokk megalakulását. Ugyanezek a német körök eddig állandóan kapcsolózták is Olaszország érdemelt a Balkán-problémák megoldása tekintetében. Az olasz kérésre a német délkeleteurópai politikai érdekek szempontjából megfontolást tartották, mert célja a Balkánon való béke fenntartása. Ugyanez a vélemény alakult ki az angol—francia—török egyezmény megkötésekor is. Ennek ellenére itteni semleges körök megállapítása szerint német hivatalos helyen hangsúlyozták, hogy ellentét van Olaszországnak Törökországgal szembeni magatartása és Olaszország balkáni kísérletei között, mert ez a két szempont nem egyeztethető össze. A német magatartás megváltoztatásának elhatározását a Balkán-problémával kapcsolatban, nem tudják.

Atalakul a jugoszláv kormány

Belgrád. Pál kormányzóherceg tegnap fogadta Cvetkovics miniszterelnököt és Macsek

azon 50 ezer német és osztrák menekült között, akiket a háború kitörésekor Anzliában internáltak. A leleplezett kémek Amerikába akartak menekülni. A Daily Express jelenti, hogy ezek az ál-menekültek értesítéseket gyűjtöttek a tényleges menekültek körében és Anglia nemzetvédelméről akartak értesítéseket beszerezni. Ezeket a személyeket most koncentrációs táborban helyezték el.

Amszterdam. Diplomáciai körökben nagy figyelmet szentelnek Roosevelt elnök azon elhatározásának, hogy tanácskozássra hívja össze a londoni, párisi, brüsszeli és a volt varsói követeket. Az elnök jól meg akarja ismerni az európai helyzetet, mielőtt a törvényhozáshoz intézendő üzenetét elkészítené.

miniszterelnökhelyettes, akikkel hosszabb időn át tanácskozott. Beavatott jugoszláv körökben úgy tudják, hogy a kormány, mal jellegének megóvása mellett, átalakul.

Daladier fontos tanácskozásokat folytatott

Páris. Daladier miniszterelnök péntek délután hosszabb tanácskozást tartott hivatalá-

„Béketárgyalás“ közben tartóztatták le és szállították német területre az Intelligence Service két tagját

Berlin. Tájékozott német körökben kijelentették, hogy George Elser, a müncheni merénylet tettese előzőleg kommunista volt és 1936-ban az egyik wirttembergi gyűjtőtábornak volt hosszabb időn keresztül foglya.

Kiszabadulása után ő is nemzeti szocialista lett, majd pedig Strasser Ottó „fekete frontjához” csatlakozott. Jó rajzoló és ügyes mechanikusnak tartották. A Bünnerbrau pincében, mint állás nélküli feltaláló jutott be, aki különböző új készülékekkel kísérletezik. Megállapították azt is, hogy a pokolgép óraszerzetét a saját zsebjárólójából készítette el. Azt a két angol katonatisztet, akiket a holland határon fogtak el, az S.S. berlini központi párt helyiségeiben tartják fogva. Az amsterdami Telegraf szerint most már nem kétséges, hogy a két katonatisztet holland területen fogták el, mintegy harminc méternyire a határtól.

London. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: Best és Stevesnek a német hatóságok által történt elfogatásával kapcsolatban, amely holland területen történt, a német titkosrendőrség által, angol illetékes helyen megállapítják, hogy

a két angol olyan értesítéseket kapott Németországból, amelyekből békejavaslatokra lehetett következtetni és amelyekről azt hitték, hogy illetékes tényezőktől származnak.

Mindketten meg akartak győződni róla, hogy ezek a javaslatok tulajdonképpen honnan indultak el, a határra mentek abban a reményben, hogy érintkezésbe lépnek a javaslatok előterjesztőivel. Itt fogták el azután őket a német tit-

Finnország részéről nem fenyegeti veszély a Szovjetet

Helsinki. Kajander finn miniszterelnök a nemzetvédelmi alap javára rendezett ünnepélyen beszédet mondott és ebben kitért Finnország és Szovjetország viszonyára. Megemlékezett a cári Oroszországgal fennálló viszony történetéről és kijelentette, hogy

Szovjetország elfogadta azt az elvet, amely elismeri, hogy a népek önnevelésük határozhatnak sorsuk felett és hangsúlyozta Finnországnak azt a kívánságát, hogy továbbra is fenntartsa békés kapcsolatát szomszédaival.

A miniszterelnök hangoztatta, hogy Szovjetország javaslata szerint Finnország déli részét ketté kellett volna osztani és egy idegen hatalomnak átengedni a vidék fontos erőit. Ez

a javaslat komoly fenyegetést jelentett Finnország függetlensége és semlegesége szempontjából.

Hozzátette még a finn miniszterelnök, hogy sohasem lehet szó arról, hogy Finnország ré-

ban Gamelin tábornok főparancsnokkal, Vuillemin tábornokkal, a francia külügyminisztérium két államtitkárával, valamint Coulandre val, a francia külügyminisztérium diplomáciai osztályának igazgatójával.

kosrendőrség emberei s erőszakkal átvitték őket a határon.

Bestnek és Stevesnek nem volt felhatalmazása, hogy szintén javaslatokat terjesszen elő, hanem csak közvetítőként szerepeltek német részről eredő javaslatok továbbítása végett.

Holland tiltakozás Berlinben

Amszterdam. (Rador.) A Handelsblad berlini tudósítójának jelentése szerint a holland kormány, tiltakozást jelentett be a német kormánytól amiatt, hogy a Velde-nál történt hajársérést nem feleltelen elemek, hanem a német titkos rendőrség követte el.

Élenkülés a külkereskedelmi tárgyalások arcvonalán

Belgrád. Tegnap este jugoszláv kereskedelmi küldöttség utazott Olaszországba, hogy gyapot vásárlásról tárgyaljon az olasz hatóságokkal.

London. (Rador.) Axel herceg vezetésével dán gazdasági bizottság érkezett Londonba, ahol tárgyalásokat folytatnak a brit kormány megbízottaival a két ország közötti kereskedelmi forgalom ügyében.

Tokió. (Rador.) Jólétesült japán körökben kijelentik, hogy rövidesen kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Moszkvával, hogy új egyezményt kössenek Japán és Oroszország között.

szerűl veszedelem fenyegetse Oroszországot. A német—orsz szerződés teljes biztosíték arra, hogy a Szovjetet ilyen irányban nem érheti semmiféle meglepetés.

Távozik állomáshelyéről Paasikivi stockholmi finn követ

Helsinki. Hivatalos közlés szerint semmiféle meghasonlás nincs Paasikivi és a finn kormány között. Paasikivi a közeljövőben távozik stockholmi állomáshelyéről, azonban ezt még jóval a finn—orsz tárgyalások megkezdése előtt elhatározta.

A Perzsa-öböl megerősítésével foglalkozik Anglia

Londonból jelentik: A Perzsa-öböl arab területen lévő legfontosabb nyulványára, a mely Irakot köti össze Szaudi-Arábiával, pénteken angol katonai bizottság érkezett, amely az öböl katonai szempontból történő megerősítését tanulmányozza. Az angolok az öbölben katonai támaszpontot akarnak létesíteni.

CORSO Tel.: 20 65. 3, 5, 7.15 és 9.15 óra k.

„STAN és BRAN“ a „Két tőkefő“
 DEANA DURBIN és Judy Garland, a „jazz-királynők“
 Legújabb háborús UFA és PARAMOUNT-hiradók. Színes pótkép: MEXICO.

Az orvostudomány harca az emberi életért

Csodálatos új gyógyszerért és fontos élettani felfedezésért ítelték oda a két orvosi Nobel-díjat

A Nobel-bizottság két orvosi Nobel-díjat osztott ki ebben az évben. Az ideit a bizottság **Gerhart Domack** német professzornak ítélte oda a **prontosil** nevezetű anyagnak a baktériumokkal szemben mutatkozó hatásáról tett felfedezésért.

Döntöttek az 1938-as Nobel-díj sorsáról is, amelyet tavaly nem adtak ki. Ezt a díjat **Corneille Heymans** belga egyetemi tanár kapta a sinus-idegeknek és a főtüdőérnek a lélegzés szabályozása szempontjából fontos működéséről tett felfedezésért.

Három éve használják a prontosilt

A prontosil az utolsó évek egyik legnagyobb tudományos felfedezése, melynek hatásáról és használhatóságáról hosszú vita folyt orvosi körökben.

Néhány évvel ezelőtt került nyilvánosságra Domack professzor felfedezése. Körülbelül három éve használják az új orvosságot, amelyet az angol gyógyszerészek liverpooli kongresszusán „csoda-orvosságnak” neveztek.

MA, NOVEMBER 25.

A prontosil vörös festékanyagból áll és megfesti a baktériumokat, amelyek ennek következtében elpusztulnak. Az orvosságnak azonban nagy hátrányai is voltak. Ugyanis ez a vörös festékanyag nemcsak a baktériumot, hanem a beteg szervezetét is megfestette. A chemoterapia tovább ment és 1936. végén már kihozta az orvosságnak azt a formáját, amely teljesen fehér és hatásosabb a szervezetre.

Bámulatos hatás

Bámulatos hatást értek el vele orbáncnál: a láz két nap múlva teljesen megszűnt, a tünetek visszafejlődtek és szövődmény sem tudott fejlődni. Az orbánc ellen azóta a legnagyobb sikerrel használják a szert. A tüszős mandulagyulladásnál is sok esetben remekül lehet használni. Próbálták a skarlátot is gyógyítani vele, de itt nem tudtak semmilyen eredményt elérni. Nagyszerű a hatása a gyermekágyi láz esetén és szennzációs eredményeket értek el azoknál a vérmérgezéseknél, amelyeket a streptococcus nevű kórokozó idéz elő. Szepsziseket, amelyek ezelőtt 48 óra alatt biztos halált okoztak, tökéletesen meg lehet gyógyítani ezzel a kémiai szerrel. A csontvelőgyulladások legtöbb esetében is tökéletes eredményt értek el vele az orvosok.

A prontosil körül folyó viták megszűntek és a világ valamennyi kórházában és klinikáján a legnagyobb sikerrel alkalmazzák olyan betegségeknél, amelyeknél penyes fertőzés lép fel.

Gerhart Domack professzor, a nagy német vegygyárnak, az I. G. Farbenindustriának az egyik igazgatója, a tudományos osztálynak vezetője. Ez a gyár hozta ki elsőnek köztudomásúlag a Salvarsant is. Az orvostudomány a paraziták ellen tudott védekezni, de nem volt olyan szer, amellyel a genvedést okozó baktériumokat le lehetett volna küzdeni. Domack professzor évekkal ezelőtt ebből a szempontból kezdte vizsgálni a gyógyszereket és eközben fedezett fel egy festékanyagot, amely ezeket a baktériumokat megöli. Megállapították, hogy ezt a hatást a prontosilnak ugynevezett bensolsulfamid nevű része okozza és most már ebből állították elő az új gyógyszert. Ez a forma sokkal egyszerűbb, mint a meglehetősen honyolult prontosil. Ma már az új gyógyszert sikerrel alkalmazza az orvostudomány minden olyan esetben, amikor a betegséget valamilyen coccus-csoportba tartozó baktérium okozza. Domack professzor kísérletei egészen új utat nyitottak a chemoterapiának és eddig nem remélt gyógyító hatást értek el.

Heymans professzor és a szinusz-ideg szerepe

C. Heymans kutatásai a vérkeringés szabályozását tisztázták. A vért a szerveken az osztóerekben uralkodó vérnyomás sajátja át. Ezt a vérnyomást a szív munkája emeli a szükséges szintre. Ha a vérnyomás alacsony, a szervekbe nem jut elég vér, ezt különösen az agy érzi meg,

amelynek működésén pedig testünk egész sorsa mulik. Viszont, ha a vérnyomás túl magas, a szívre túl nagy munka hárul és akkor meg ez a nélkülözhetetlen szerv merül ki.

A legmegfelelőbb vérnyomást a test úgy tartja fenn, ha a vérnyomás csökken, a nem dolgozó szervekből a vért átűri az érpályába, ha pedig nő, akkor az érpályából a nem dolgozó szervekbe „önti ki”. A szinusz-ideg a nyaki verőérben végződik, ez „érzi meg” és jelenti a vérkeringési központnak az agyban, hogy a vérnyomás túl magas, vagy túl alacsony-e. Ennek az idegnek a jelenségei alapján intézkedik azután az agy és emeli fel, ha alacsony volt, vagy csökkenti le, ha magas volt a vérnyomás.

Négymillió pengős ítélet a budapesti aranyrejtegetési ügyben

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék valutabírósága ma foglalkozott Dvorák Norbert ismeretes aranycsempészési és rejtegetési bűnperével. Dvorák a tárgyaláson sirva hangoztatta ártatlanságát. Az igazságügyi orvosi tanács Dvorák Norbertet beszé-

A törvényszék ítéletében Dvorák Norbertet, vagyis a Dvorák Albert, Ferenc és örökösök céget 3 millió pengő és Dvorák Norbertet külön saját személyében 1 millió pengő kártérítési megfizetésére kötelezte az államkincstár számára. Dvorák Norbertnek saját bevallása szerint 2 millió pengő vagyon van. Dvorák ügyében az ügyészség megszüntette a további eljárást.

KATOLIKUS BÁL

míthatatlannak állapította meg, de azt még nem tudta kideríteni róla határozottan, hogy elnebeteg-e. Több tanút hallgatott ki ezután a bíróság, majd ítélethozatalra került a sor.

A KÖZPONTIBAN

Megdrágult a kenyér, megszűnt a pasztörizált vaj, friss tojás, tej és rizs hivatalos ármeghatározása

A Temestartomány helytartósága mellett működő ármeghatározó bizottság dön é e

Az Aradváros területén érvényben lévő hivatalosan meghatározott árakkal kapcsolatosan, amint azt már az Aradi Közlöny több ízben megírta, számos közbenjárás történt a városvezetőségnek és Temestartomány helytartóságának, a különböző szakmai érdekképviselők részéről, az árak emelése érdekében. A szakmai érdekképviselők főképpen azt sérelmezték, hogy a hivatalosan meghatározott árak megállapításánál nem voltak tekintettel a kereskedelmi beszerzési árakra, ami visszaszolgáltatta a helyzetet teremtett. A kereskedők azt panaszolták, hogy képtelenek a közszükségleti cikkeket a városi ármeghatározás szerint árusítani és amikor nem történt módosítás az árjegyzékben, Aradon bizonyos zavarok mutatkoztak jónéhány árucikk kereskedelmi forgalmában. Eltűnt a vaj, a rizs és ezenkívül még más élelmicikkeknek is az volt a helyzet, hogy a kereskedők nem szolgálták ki vevőiket.

Miután a városvezetőség átvizsgálta a beérkezett panaszokat, — amelyek úgy a kereskedők, mint a közönség álláspontját ismertették, — előterjesztést tett Temestartomány ármeghatározó bizottságának a jelenleg érvényben lévő hivatalos árjegyzék bizonyos módosítására. Temesváron most döntöttek az aradi árak ügyében és a döntés egyrészt két kenyérmínőség megváltoztatásáról, másrészt több élelmicikknek a hivatalos ármeghatározás rendszere alól való felszabadításáról intézkedik. Ami a kenyérréteket illeti, a városvezetőség ebben a vonatkozásban az eddigi árak fenntartását javasolta, úgy látszik azonban a tartományi ármeghatározó bizottság helyénvalónak találta az árak emelését. Ennek kö-

vetkeztében a 4-es számú lisztből készült kenyér, amelynek ára 8.50 lei volt, ezentúl 9 leire kerül forgalomba, a 6-os lisztből készült kenyér árát pedig, — eddig fűszerüzletben 6.50, pékeknél 6 lei volt, — 7 leire emelték fel. A pasztörizált vaját, a friss tojást, a tejet és a rizst szabadforgalmu árucikknek minősítette a temestartományi gazdasági bizottság. Ez az utóbbi intézkedés azt jelenti a gyakorlatban, hogy az itt felsorolt árucikkek forgalmi értékét ezentúl nem határozzák meg és a szabad verseny feltételeinek megfelelően, a kereskedők ezekért az élelmicikknek szabad belátásuk szerint állapíthatják meg az eladási árat. A főtiszadító határozatnak egyik feltétele, hogy ahol pasztörizált vaját árusítanak, ugyanott feltétlenül ki kell szolgáltatni a közönséget nem pasztörizált vajjal is, tehát olyan áruval, amely továbbra is a hivatalos ármeghatározás hatáskörébe tartozik.

FORUM filmszínház. — Tel.: 20-10.

Ma, egy film amit soha sem felejt el az ember, két nagy művész felejthetetlen játékával,

Várlak Charles Boyer és Irène Dunne-vel.

Új román híradó a legújabb eseményekkel. Előadások: 5, 7.15 és 9.15-től. 3-kor matiné előző hélyezéssel.

HIREK

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „ || Egy hónapra 70 „

Különös téli sport

Különös „sportot” gyakorol már évtizedek óta egy külön amerikai népd. Mintha csak a medvéktől vett volna leckét, amint az első hó leesik, téli álomba gubózik, bebújik ágyába és ott tanyázik egészen tavaszig. Néha ugyan felkel, táncolást is vesz magához, egyébként azonban a renyhés kultuszát őrzi a téli hónapokon át ez a külön amerikai, akit el is neveztek a „téli álom apostolának”. Hosszu évek óta így telik át ez a furcsa ember, mert tapasztalata arról győzte meg, hogy ez az állapot igen kedvez az egészségnek és az idegeket is megnyugtató. Ezidén, mielőtt téli álmát megkezdendé, propagandautra indult a téli álom „apostola”, hogy másokat is meggyőzzön arról, hogy egy ilyen hosszú téli nyugalom milyen kitűnő hatással van a szervezetre. El is hisszük ezt a derék amerikaiak és nyilván igen sokan vállalnák ezt a medvéskedő téli álmot, nemcsak egészségügyi szempontból, hanem azért is, mert manapság valóban kellemes volna hosszabb időre elkapcsolódnai az események zűrzavarából, elvonulni egy meleg zugba, nem hallgatni a rádiót, nem törődni semmivel, nem féltődni és nem gondolkodni csak szundikálni, mint a lábör mormota. Csak az a baj, hogy egy kis szépségiháza is van a dolognak. Többek között például kenyeret is kell keresni, házbért kell fizetni, meg egyebet, hiába erősködnek meg ezt a kellemes téli elvonulást, csakhamar felkötene szép álmairól, ha más nem, egy — a végrehajtó. Az emiatt kiváló amerikai, aki ezt a téli rekord-pihenést melegen ajánlja, bizonyára a milliommok közé tartozik. Sajnos, az emberek legnagyobb részé még éjszaka sem ér rá igazán pihenni, annyira elfoglaltak a mindennapi gondok, így a téli álom eszméje a mi számunkra sajnos, csak álom marad. Nekünk — főleg manapság — nagyon is ébren kell lennünk. Legfeljebb — szép álmokat kívánhatunk a téli álom felelő „apostolának”...

— Belgrádba érkezett lord Lloyd. Belgrádból jelentik: Lord Lloyd, az angol kulturális bizottság elnöke Szófiából Belgrádba érkezett. Az előkelő angol vendéget a jugoszláv fővárosban a külügyminiszter, a kultuszminiszter, valamint az angol követség tagjai fogadták Lord Lloydot, aki előreláthatólag vasárnapig marad Belgrádban. Pénteken Pál kormányzóherceg kihallgatáson fogadta, majd ebéden is vendégül látta.

— Nagy Károly hamvait elszállították az aacheni dómból. Első eset a történelem során, hogy Nagy Károly német birodalmi császár hamvai elhagyják az aacheni dómot. Az értékes ereklyét most Németország belsejébe vitték.

— Lengyel minisztertanács Angersben. Párisból jelentik: Angersben tegnap lengyel minisztertanács volt, amelyen Sikorsky miniszterelnök beszámolt londoni látogatásáról és a Chamberlainnel és Halifax külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól. Hangoztatta, hogy Lengyelország továbbra is küzd a függetlenségének visszaszerzéséért.

— Hazatérnek a litván internálótáborokban levő lengyel katonák. Kaunasból jelentik: A litván internálótáborban levő lengyel katonák közül sokan elhatározták, hogy visszatérnek lakhelyükre. Ezeket a vidékeket Szovjetországra tartja megszállva.

— Nagy vihar országoserte. Bucurestiből jelentik: A kedvezőtlen időjárás következtében az összes személyvonatok késéssel érkeztek Bucurestibe. Constantában a vihar némileg csökkent, de még mindig lehetetlen a nyílt tengerre kihajózni. A kikötőben azonban már megindult a munka.

— Felmentették az iparhalászat népbiztosságától Molotovné. Moszkvából jelentik: A Német Távirati Iroda értesülése szerint Molotovné, Paulina Semtusina asszonyt felmentették az iparhalászat népbiztosi állásától és más megbízatást fog kapni.

— Kényszerlakhelyre szállították 27 egyént. A román közrendészeti miniszterium rendelkezése 27 egyént a csikszeredai internálótáborban helyeztek el. A kényszerlakhelyre szállított egyének törvényellenes tevékenységet fejtettek ki.

— Jugoszláv állampolgárságért folyamodott több ezer menekült cseh. Belgrádból jelentik: Több ezer menekült cseh azt a kérészt intézte a horvát bánhoz, hogy rendelkezzen el naturalizálásukat, ami által jugoszláv állampolgárokká válnának.

— Robbanás és tűz egy amerikai repülőtéren. Newyorkból jelentik: Az egyik repülőtéren robbanás következtében tíz kelekezett Leégett több hangár és a tűz 19 repülőgépet elhamvasztott. Három ember megsebesült, egy pedig meghalt.

— AKNÁRA ÜTKÖZÖTT EGY BÁLNA. Brüsszelből jelentik: Croxyde mellett a tenger hullámai partra dobtak egy tizenhét méter hosszú bálnát, amelyet minden valószínűség szerint, egy akna sebesített meg.

— Nyolcvanadik életévébe lépett Kara Győző aradi tanár. Kara Győző, az aradi katolikus gimnázium nyugalmazott tanára, ki több, mint félszázados tanári működése során nemzedékek egész sorát oktatta, szombaton tölti be hetvenkilencedik életévét. A nyolcvanadik év küszöbén levő pedagógust egykori tanártársai és volt növendékek közül számosan keresik fel szerencsekívánataikkal.

Marosi Timár János

képfelállítása

nov. 29-ig nyitva a Kulturpalotában.
Megtekinthető naponta 10—20 óráig.

— Repülőszerecsényesség Magyarországon. Budapestről jelentik, hogy november 23-án délelben Pest-szentlőrinc község határában egy gyakorlatozó katonai repülőgép szárnyával egy fának ütdött. Baloradi Lukács szakaszvezető a baleset során meghalt. Az ügyben megindult a vizsgálat.

A légvédelmi előadások sorrendje

A Central-mozgóban tartandó légvédelmi előadások mai, holnapi és holnaputáni sorrendje a következő:
November 25-én: II. kerület 8—8.50 V—Y betűig. 9—9.50 M—P betűig.

November 26-án: 10—11-ig az állami hivatalok, a városháza, a vármegyeháza, a IX. iparkertület, a törvénytörvényes, az ügyvédi kamara, a kereskedelmi-, földművelésügyi- és munkakamara tisztviselői részére tartanak előadást. 11—12 óráig a rendőrség, kataszteri hivatal, a folyamamérnökség, a társadalombiztosító, az erdőgazgatóság és az állami hivatalok számára tartanak légvédelmi előadást.

November 27-én: III. kerület 8—8.50 V—Y betűig. 9—9.50 A—E betűig. 10—10.50 F—J betűig. 16—16.50 K—O betűig. 17—17.50 P—U betűig

— Nincs kolerajárvány Varsóban, de tifuszárvány fenyeget. Berlinből jelentik: A Daily Telegraph című angol lap néhány nap előtt azt a hírt közölte, hogy Varsóban kolerajárvány dühöng. Illetékes helyen kijelentik, hogy Varsóban egyetlen kolera eset sem fordult elő. A tény azonban tény, hogy Varsót tifuszárvány fenyegeti és ezért elrendelték a lakosság védőtűzét.

DIANA

Borogassa rheumás, fájó tagjait Dianával!

— A kamara gyűlése a hadfelszerelési alpra. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma terjesztette fel azoknak a kereskedőknek és iparosoknak névjegyzékét, akik adományaikkal hozzájárultak a hadfelszerelési alap növeléséhez. 872 ezer 054 lej összegű adomány folyt be, ebben az összegben azonban nincsenek benne, a helybeli nagypipari vállalatok adományai, melyeket az UGIR bucuresti-i szervezete után fizettek be.

Hosszu az éjszaka

— Maguk csendesebben is viselkedhetnek, ha már ilyen későn mennek haza.
— De, kedves biztos ur, mi még nem megyünk haza.

Ma este: Katolikus Bál

Szombat este fogadják be a Központi művészlezen és sok körültekintéssel feldíszített termei az idei Katolikus Bál kezétségét. Ez az összejövetel megmozgatja Arad egész társadalmát, amely felfokozott várakozással tekint a bál estéle.

Péntek este hét órakor a már teljesen feldíszített termekben folyt le a bál táncprodukció utolsó próbája, amely már valóban művészi élvezet volt a megjelent nagyszámú érdeklődő számára, akik lelkesen társallamozták a „jelmezes” főcsoha teljesítményét.

A bálon, mint már megírtuk, szépségverseny is lesz, melynek első, második és harmadik helyezettje értékes díjazásban részesül. Első díj: Halványkék, elsőrendű paplan (Szentgyörgyi-áruház ajándéka). Második díj: Művészi kivitelű kristálykészlet (Szabó Albert-cég ajándéka). Harmadik díj: Díszes virágkosár (Jahoda-virágüzlet ajándéka) és három művészeti felvétel, egy nagytánc (Foto-Sport) ajándéka.

A tánc-attrakció után kerül sor a megnyitó keringőre és az ebben résztvevő 18 nárt Lőrinc Földes állította össze és egészen biztos, hogy ez a szám is teljes mértékben megnyeri a közönség tetszését.

A vezetés ismételtén és most már utóllára kéri, hogy mindenki pontosan jelenjen meg a bálon fél tízre. Ezzel elérhető a pontos megnyitás, amely után a Katolikus Bál közönsége megkezdheti a táncot, szórakozhatik, mulathat és egy felelhetetlen este emlékével távozhat az évadnyitó hálról. És amit költött, abból az aradi iparosság fővő nemzedéke morit hasznot. Hasznot, amelyet az 1939. évi Katolikus Bálnak köszönhet.

— Az indiai kongresszus újabb tárgyalásokat kezd az angol kormánnyal. Allahabad. Az indiai kongresszus végrehajtó bizottsága olyan határozati javaslatot fogadott el, amely lehetőséget nyújt újabb tárgyalások megindítására az angol kormánnyal. Ez a bizottság megvizsgálja az összes lehetőségeket arra nézve, hogy az egyezményt meg lehessen kötni.

— Svájc kereskedelmi flottát szervez. Bernből jelentik: Svájc jelenleg kereskedelmi flotta szervezésének gondolatával foglalkozik. Svájc olyan hajókkal rendelkezne, amelyek svájci lobogót viselnének és egy idegen ország kikötőiből indulnának ki, hogy Svájc ellátásáról gondoskodjanak. Már a világháború idején is közlekedtek svájci lobogó alatt futó hajók.

— Elkészült a harmadik vádirat Max Ausschnitt ellen. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvénytörvényes ügyésze tegnap a harmadik vádiratot készítette el a 20 nappal ezelőtt letartóztatott Max Ausschnitt ügyében. Az újabb vádpontok a következők: hitelezési csalás, fondorlatos csalás és kereskedelmi visszaélés. Max Ausschnitt ügyében egyébként a tegnapi nap folyamán semmi fontosabb esemény nem történt. Egyetlen említésre méltó dolog, hogy a vizsgálóbíró egy névtelen feljelentés alapján házkutatást rendelt el. Max Ausschnitt szanatóriumba való szállítási kérelme ügyében az ügyészség még nem döntött.

Nyul, fűc, n érkezett, olesó áron kapható
IOAN CO MA fűszerüzlet, Bul. Regele Ferdinand 17.

— Nyilas levelezőlapárusok a Kuria előtt. Budapestről jelentik: Timár Imre Lajos ügynök, Diósi István újságárus és Cziki István kereskedő, akik valamennyien tagjai voltak a feloszlott hungarista-mozgalomnak, ez év júniusában nagy csomó, Szalásit ábrázoló képeslevelezőlapot vásároltak. A levelezőlapokon a nyilasvezér vasrácsos ablakból néz ki. A levelezőlapokat 20 filliérért vásárolták és 50—60 filliér áron árusították. A büntetőtörvénytörvényes ötoztanócsa sajtórendőri vétség miatt ítélte el a vádlottakat, mert a nyomtatványon nem volt feltüntetve sem a nyomda, sem a felelős kiadó. Timár mástélhavi fogházat kapott, Diósi és Cziki pedig egy-egy heti fogházra ítélte a bíróság. Most tárgyalja az ügyet a Kuria és az ötoztanócsa ítéletét jogerőre emelte.

3 szobás

összkon'ortos modern lakás, ujonnan festve, nagy udvari terasszal azonnal kiadó, Boulevardul Carol 65. szám.

— Karácsonyi gyűtések a kereskedők és iparosok közt. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli az összes kereskedőkkel és iparosokkal, hogy megállapodást létesített Aradváros polgármesteri hivatalával a szegevény gyermekek részére rendezendő karácsonyi-ünnepély céljait szolgáló gyűjtési mozgalom egységesítésére vonatkozólag. Ennek értelmében ugyanannál a kereskedőnél, vagy iparosnál kizárólag egyszer és csak egy bizottság fog megjelenni a pénzbeli, vagy természetbeni adományok átvétele végett. Az adományokért jelentkezők igazolni fogják magukat a polgármesteri hivatal társadalmi ügyosztálya mellett működő bizottság írásos felhatalmazásával, amelyet a bizottság elnöke dr. Coticu Romuald városi főorvos ír alá. A kereskedők és iparosok e nemes célra szánt adományaikat adják ennek a bizottságnak s ezzel szemben felvannak jogosítva a bármilyen más oldalról jövő kérések visszautasítására.

Végleges jelentés az állampolgárságok felülvizsgálásáról

Több mint kétszáz ezer kérvényl tanu mányoztak át — 73.253 családfőt töröltek az állampolgársági névsorból

Bucurestből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli azt a kimutatást, amely részletesen feltünteti az állampolgársági felülvizsgálat során beadott kérvények számát, valamint azok elintézési módját. Eszerint összesen 203 ezer 423 kérvényt adtak be és 126.263 családfő esetében rendelték el a felülvizsgálat lezárását.

Összesen 73.253 családfő esetében rendelték el az állampolgársági névsorból való törlést. A fentebb említett 126.263 családfő 264.907 családtagot képvisel, vagyis összesen 391.270 személy revíziós ügye nvert kedvezően elintézt.

SPORT KÖZLÖNY

Három kerületi bajnoki mérkőzés Arad vasárnapi labdarugó-műsorán

Részletes bíródelegálás

Az AMTE Bucurestiben játszik nemzeti bajnoki mérkőzést, a Gloria már befejezte az idényt és így már csak a kerületi bajnoksáért folytatódna a küzdelem. Három elsőosztályú meccs kerül lejátszásra és pedig a Gloria-pályán az Unirea a Crisana CFR, Ujaradon a Titanus a Tricolorral, Mikakán pedig az Olimpia a Astrával méri össze erejét. Az első mérkőzésen a Crisana CFR az esélyes, a másik két összecsapás nyílt küzdelmet ígér. A három elsőosztályú bajnoki mérkőzés mellett az ifjusági bajnokság utolsó fordulóját bonyolítják le és a vasárnapi mérkőzések részletes bíródelegálását alább adjuk:

KERULETI I. OSZTALY:

Astra—Olimpia, Olimpia-pálya, 14.45 órákor, bíró: Pálffy, hárbírók: Oprita és Milancovici
Crisana CFR—Unirea, Gloria-pálya, 15.00

órákor, bíró: Adamovici, hárbírók: Pfeiffer és Vagalau.

Titanus—Tricolor, Titanus-pálya, 15.00 órákor, bíró: Darázs, hárbírók: Burdan és Vogel.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Gloria—Transilvania, AMTE-pálya, 10.00 órákor, bíró: Oprita.

ATE—Astra, Gloria-pálya, 10.15 órákor, bíró: Sasu.

Unirea—AMTE, Unirea-pálya, 11.00 órákor, bíró: Weinberger.

Egyetértés—Olimpia, Olimpia-pálya, 13.00 órákor, bíró: Milancovici.

Crisana CFR—AAC, Gloria-pálya, 13.15 órákor, bíró: Gombos.

Hakoah—Titanus, AMTE-pálya, 15.00 órákor, bíró: Karlich.

Legjobb összetételben áll ki az AMTE a Sportul elleni mérkőzésre

Elutaztak a piros-feketék

A nemzeti bajnokság utolsó előtti őszi fordulóján az aradi munkáscsapat — mint ismeretes — Bucurestiben játszik a Sp. Studentesc ellen. Az AMTE csapata pénteken este utazott el Bucurestibe és legjobb összeállításban áll ki a mérkőzésre. Az expedíciót Gudbroth Pál és Stoffa Sándor vezetik és a piros-feketék így állnak ki a mérkőzésre:

Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Léb, Pintér, Reinhardt, Başrin. Tartalékként Paşaki utazott a csapattal.

„Uj” olasz válogatott játszik Berlinben

Róma, Berlinben vasárnap kerül sorra a olasz —német válogatott mérkőzés, amelyre az olaszok nagy gondal készülődnek és javítani szeretnének a zürichi balsiker után. Pozzo, az olasz szövetségi kapitány fogadkozott, hogy egészen más olasz válogatott játszik majd, mint amilyen Svájc ellen szerepelt. Tizennégytagú keretet jelölt ki. Pozzo kapitány, amelynek érdekessége, hogy ebben a keretben 7 Genova-játékos szerepel. Ebből beavartottak arra következtetnek, hogy Pozzo át akar térni az angol taktikára, mert a Genova az a csapat, amely nyíltan áttért az idény elején az angol taktikai rendszerre és hogy ez mennyire eredményes, bizonyítja, hogy a Genova ma az első között van azonos pontszámmal, mint a listavezető. A németek elleni válogatott valószínű összeállítása egyébként a következő:

Olivieri — Marchi, Sardelli — Genta, Battistoni, Locatelli — Neri, Demaria, Boffi, Scarabello, Colaussi. Ebből a válogatottból csak Neri és Demaria játszottak a zürichi mérkőzésen.

A Spor és Kritika

Jubileumi száma december 4-én jelenik meg és a 44 oldal terjedelmű jubikaris lap iránt sportkörökben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. A nemzeti bajnokság utolsó fordulójának részletes ismertetésén kívül számos érdekes sportcikk teszi változatosabbá és értékessé a kedvelt szaklap jubileumi kiadását. A mellékletben neves bel- és külföldi sportírók írásai, beszámolóik lesznek, amelyek színessé teszik a sportlap jubileumi kiadványát. A jubileumi szám 8 leles áron kerül forgalomba.

O Sérült úpesti játékosok. A kassai mérkőzésen az Újpest két játékos és pedig Ádám és Vincze megsérültek. Ádám sérülése könnyebb természetű és minden bizonnyal játszani is fog vasárnap a Haladás elleni mérkőzésen. Vincze sérülése már komolyabb és az ő játéka teljesen bizonytalan.

O Fél 3 órákor kezdődnek a divíziós mérkőzések. A nemzeti bajnoki bizottság határozatot hozott, amelynek értelmében valamennyi vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzés fél 3 órákor veszi kezdetét. Itt írjuk meg, hogy a divíziós mérkőzések bíróküldésében változások állottak be és pedig az Unirea Tricolor—Gloria CFR mérkőzést Bruokner kapitány, a Carpati—Juventus mérkőzést pedig Muresan vezeti. A B) ligás mérkőzések közül a Törekvés—Cimentul meccset az aradi Höhn vezeti le.

O JELVÉNYEKET OSZT AZ UFSR. A labdarugószövetség titkársága elkészítette azt a kimutatást, amely az FRFA tisztikarát foglalja magában, azok neveit, akiket az UFSR jelvényével való kitüntetésre felterjesztettek. Ezek a következők: Aranyjelvényre: Gabriel Marinescu, ezüstjelvényre: Davila ezredes, Iuga Liviu, Paul Nedelcovici, bronz-jelvényre: Alfred Fulga, Cezar Popescu, Evian tanár, Leonte Stoicaru, Biraescu N. és Radu Lobei. Bronzjelvényt kapnak még az FRFA különböző bizottságainak elnökei is.

TEKESPORT

A körzet tisztikarának avatása és eskütetele, mint már megírtuk, a múlt héten elmaradt, mivel Mihoc Eftimiu, a nagyváradi kerület elnöke hivatalos elfoglaltsága következtében nem tudott Aradra utazni. Ma megérkezett Mihoc Eftimiu elnök értesítése, mely szerint ma, szombaton megérkezik és este fél 9 órákor az AAC-kaszinó helyiségében hivatalába iktatja az aradi körzet vezetőségét és kiveszi a tisztikar tagjaitól az esküt. A körzet kéri vezetőségi tagjait, hogy az ünnepélyes aktuson pontosan jelenjenek meg.

A Metalurgist téli pálya-megnyitó versenye iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert a zsilvölgyi tekebajnok Ferometal bemutatója alkalmat nyújt jó hírenek bebizonyítására. A szombaton délután meginduló verseny műsorában némi változás állott be, ugyanis az AAC—Prietenii csapatverseny, hogy azon mindkét csapat kompletten állhasson ki, este 9 órákor kerül lejátszásra. A két egyesület kérésének a Metalurgist vezetősége készségesen tett eleget. A vasárnapi műsor változatlanul marad, mint azt tegnapi számunkban közöltük.

A szifilisz

diszkrétan és alaposan, szájon beszédendő módon, csak az új, eredeti külföldi „ARONGYL” gyógyszerrel kezelhető, előállítja a Plagnol-laboratóriumok által, Versailles (Franciaország) és engedélyezve a nagym. Egészségügyi Minisztérium által. A több mint 15 év óta folyó kísérletezések a francia klinikákon tanuskodnak az eredményekről, amelyet ezen készítmény fel tud mutatni. Tartalmazza a szervezetnek teljesen ártalmatlan formában, az összes praktikus gyógyszerket, azaz: arzént, bizmutot és higanyt.

Dr. Quici gyógyszerész. Bucuresti, Calea Victoriei 33., az üveget 450.— lei utánvétel ellenében szállítja. Kívánságra felvilágosító-brosurát küld „NIFAR” S. A. R. Serviciul Stiintific AD, Str. Maria Rosetti 47. Bucuresti.

Késő?

— Hans Habe német nyelven „Zu spät?” címmel megjelent regénye —

Kevés ember létezik, aki ne mondta volna az utóbbi években magának: „Az életem már nincs az én kezében, mert hiszen mindent a világesemények határoznak meg”. Milyen súlyos konfliktusokat idézett elő ez a bizonytalanság, ez a lebegő állapot az egyének életében. Nem tették tanulmány tárgyává eddig, hogy a magánéletnek ez a tragikus zavara, amelyet a háboru és béke fölötti bizonytalanság vont maga után, mennyiben teremtette meg lélektani alapjait a bekövetkezett háborúnak. Ezt a kérdést veti fel Hans Habe „Késő?” című regényében, amely most jelent meg. Hans Habe, ezt a kiváló újságíró és író ismét a közönség, „Hárman a határon át” és „Egy korsó szőlő” című regényei több nyelvre lefordítva óriási sikert arattak.

Uj regénye Genfben indul azokban a szeptemberi napokban, amelyek a müncheni egyezményhez vezetnek. Talán senki sem ismeri jobban ezt a környezetet, a genfi légkört, mint éppen Hans Habe, aki évek óta fejt ki újságírói tevékenységét a népszövetség mellett és talán nem is lehetett volna alkalmasabb színteret választani az egyéni és a tömegsors közötti kapcsolatok vázolására, mint Genf. 1938. szeptemberének Genfjét a maga félelmivel és reményeivel.

A regényt érdekes szerelmi történet szövi át és az olvasó elé tárul a kérdés: szabad-e ezekben a bizonytalan, egzisztenciákat dobáló időkben szeretni? Világpolitikai figurák, képek, kalandorok, diplomaták, feltalálók, csalók és különös világmegváltók a statisztikai ennek a nagyszerű regénynek, amelynek középpontjában egy diplomata felesége, egy balzaci figura áll. Erte küzd két férfi, de ez a két férfi egyben azt a két világot is jelenti, amely ma egymással szemben áll.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, NOVEMBER 25.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizuálisjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Román zene lemezek. 14: Hírek. 14.20: Nagy énekesek lemezei. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania 18: Az Országör szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Operettlemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20: St. Barsanescu tanár előadása a családról. 20.15: Az operettlemezek folytatása. 20.45: Hírek. 21: Szimfonikus indulók lemezek. 21.10: Rádióposta. 21.25: A Luceafarul zenekar, Lya Craciunescu énekszámával. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: A zene folytatása. 22.50: Könnyű zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciaul, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hangemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Suki Tóni cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizuálisjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Repülők. Soós László előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A rádió postája. 18.45: Ismert nóták — elfelejtett nóták. 20.15: Hírek. 20.25: Dániel Ernő zongorázik. 20.45: A rákbetegségekről. dr. Julka Odön előadása. 21.15: A kassai rádió műsorából. Az aranyrózsa. Daljáték három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Egyházzenei hangverseny. 20.30: Bessenyei, a magyar életbölcs. Kemény Gábor dr. előadása. 21: Hírek. 21.10: Katonazenekar. 22.40: Időjárásjelentés. 22.45: Kamarazene hangjelemezről.

A jugoszláviai magyar kisebbség állásfoglalása az új belpolitikai kérdésben

Belgrádból jelentik: A jugoszláviai magyarság politikai állásfoglalását hosszabb nyilatkozatban ismertette Várady Imre dr.

A szerb-horvát megegyezés folyamánva képpen megszüldött általános jogrend keretein belül a magyarság nemcsak az 1929. január 6. előtti helyzetét kívánja visszanyerni, hanem tovább akar haladni teljes gazdasági, polgári és művelődési egyenjogúságuk eléréséig. A horvát és szlovén népek juttatott előnyök egyben a magyarságra, németésre és románságra is előnyösen éreztetik majd hatásukat. A gyűlékezési jog, a sajtószabadság, a választási törvény megváltoztatása, az általános, egyenlő, titkos szavazási jog életbeléptetésével a magyarságnak régi óhaja teljesül. Kedvező kihatással lehet a Jugoszlávia és északi szomszédja között kialakulóban lévő együttműködésnek, mely együttműködésnek nemcsak a két nép közötti számos rokonság és a történelmi múlt az alapja, hanem elsősorban a két ország egymásrataltsága. Ami a közelgő választásokat illeti, erre a magyarságnak megfelelően fel kell készülnie. A jugoszláviai magyarság legfőbb törekvése, hogy lehetőség és alkalom nyíljon számára, hogy önálló magyar párt megalakíttassék. A magyarság, mint az eddigi választások előtt is, úgy mostan is pontokba foglalja össze minimális kívánságait. Megértő megoldásra vár az iskolakérdés, a névelmezési rendelkezések teljes kiküszöbölése, a magyar nyelv használati jogának szabályozása, tisztviselőknek

a magyarság számarányának megfelelő számban való alkalmazása, az ifjuság elhelyezkedésének s ezzel jövője biztosításának kérdése, művelődési egyesületek létesítésének és működésének engedélyezése, művelődési központ alapítása és különösen gazdasági téren a szabad szervezés és fejlődés lehetőségének biztosítása. A jugoszláviai magyarság minden törekvése arra irányul, hogy egységét megteremtse, mert tudatában van annak, hogy a számarányának megfelelő közéleti szerepét csak ez esetben töltheti be. Bizunk abban, mondta, hogy az egység már a legközelebbi választásokon megvalósul.

Ugyancsak a magyarságnak az új belpolitikai helyzetben való állásfoglalását ismertette Deák Leó dr. Kijelentése szerint a magyar kisebbség további sorsának alakulására három szempontnak kell irányítóan hatnia: a keresztény világnézetnek, a nemzeti gondolatnak és szociális igazságnak. Gazdasági téren nemcsak azt szeretné a magyarság, hogy földhöz jusson a nincstelen magyar, hanem azt is, hogy mindenütt elismerjék a magyarság élniakarását és érvényesülési jogát. Művelődési tekintetben legfőbb sérelmek az iskolai oktatás súlyos hiányai, melyeknek egyik következménye az a tény, hogy az irástudatlanok száma a magyarság soraiban egyre jobban szaporodik. E sérelmek orvoslása mellett fontos az is, hogy biztosítsák a lehetőségeket a magyarság művelődési értékeinek megőrzésére és fejlesztésére is.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb intézkedések a gyümölcsstermelők által történő pálinkafőzés ellenőrzésére

Egyik községből a másikba egy üst a termelési időny tartama alatt csak egyszer szállítható

Tekintettel arra, hogy a szilvapálinka és egyéb pálinkaneműek főzésével kapcsolatban visszaéléseket állapítottak meg, a pénzügyminiszterium a következőket rendelte el:

A szeszmonopol vezérigazgatósága továbbra is érvényben tartja 1939. március 29-iki 117.243. számú körrendeletét, amelynek értelmében a pálinkafőző üstök egyik községből a másikba való elszállítása egy megye területén belül csak az illetékes pénzügyigazgatóság jóváhagyásával történhetik meg, még pedig azzal a feltétellel, hogy a pénzügyigazgatósággal havonta táblázatban közölik azokat az üst elszállításokat, amelyeket egy hónap leforgása alatt ténylegesen végrehajtottak. Egy pálinkafőző üstöt a termelési időny tartama alatt egyetlen egyszer lehet egyik községből a másik községbe szállítani egy havi határidőre. Feljegyzik a fent említett táblázatba az üst működési engedélyének számát, a szállítási engedély számát, valamint azt a határidőt is, amelyre az elszállítást engedélyezték. Annak a mennyiségnek nyilvántartása végett, a melyt a kazán tulajdonosa vám felében kap, láttamozzák a kazánkönyvet, amelybe beírják a termelési nyilatkozatokat. Azokat a kérvényeket, amelyek egy kazánnak más megye területére való elszállítására vonatkoznak, kizárólag csak a szeszmonopol központjához lehet beadni.

Azon kazántulajdonosok, akik a szeszmonopollról szóló törvény ellen kihágást követtek el, üstjeiket csak abban az esetben helyezhetik működésbe, ha a rájuk rótt bírságot teljes egészében kifizetik. Azokat az üstöket, amelyeknek tulajdonosai kettőnél több kihágást követtek el, nem lehet egyik községből a másikba szállítani. A rendelet értelmében azok, akik maguk is gyümölcsstermelők és több üsttel rendelkeznek, csak egy üstöt szállíthatnak más községbe, mert több üst elszállítása és azoknak más községben való üzembe helyezése már ipari termelés jellegével birna, aminek következtében ezeket az üstöket az ipari üstök sorába kellene iktatni.

A más községbe szállított üstnél is a gyártást csak az üst tulajdonosa végezheti, mert

csak neki áll jogában termelési nyilatkozatot tenni.

A pénzügyi hatóságok termelési engedélyt kisültökre csak a tényleges gyümölcsstermelőknek adhatnak, akik a termelési kérvénnyel egyidejűleg kötelesek a termelési könyvet is bemutatni, amelybe beírják a nyersanyag mennyiséget, amelyből a pálinkát termelik. A termelési nyilatkozatokat a termelő írja alá. Irástudatlanok esetében a szóbeli nyilatkozat alapján az írást a pénzügyi tisztviselők állítják ki.

Az ellenőrzés fokozása érdekében a pénzügyi gárda közreműködését is kéri.

Az új italmérők miatt betilthatják a régi italméréseket

A temesvári helyi közigazgatási bíróság év jelentőségű döntése

Emlékeztetes, hogy tavaly a községi italmérési engedélyeket hatályon kívül helyezték és elrendelték, hogy a községek nyilvános árlejtést irjanak ki az italmérések bérbeadására. Így történt a temesmegyei Facset községben is, ahol az árlejtésen hatan kaptak italmérési engedélyt, 15-20 ezer leies bérösszegek ellenében. Mint ismeretes, utólag a minisztérium visszaadta a régi bérlők italmérési engedélyt. Ez a határozat visszás helyzetet teremtett, mert az italmérések száma rendkívüli mértékben megnőtt és az engedélytulajdonosokat sújtó közterhek egyenlőtlenekké váltak. A facseti új italmérési engedélytulajdonosok közül négyen közigazgatási pert indítottak a község ellen amiatt, hogy miután a régi italmérők ismét működhetnek, az újak nem kötelesek az árlejtésen megígért bérösszeget a községnek megfizetni. Az érdekes keresettel most foglalkozott a temesvári közigazgatási bíróság, ahol dr. Bojin Petru ügyvéd a felperesek képviselője rámutatott arra, hogy az új italmérések tulajdonosai 15-20 ezer leies évi bérösszeget kötelesek fizetni ugyanakkor, a mikor a régi italmérőket csak a korábbi 1000-1500 leies illeték terheli. Ugyanakkor a községben levő italmérések száma hatról tizenki-

Férfigyengeség

kezelendő az „OKASA” külföldi hormonos készítménnyel. dr. Lahusen utasítása szerint.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kis doboz 350.— leírt nagy doboz 650.— leírt szállít. vidékre. utántételt ellenében dr. Guici Gyógyászati Rt. Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 33 (Pracotipalota). Kívánságra gazdagon illusztrált felvilágosító brosurát küld díjmentesen, zárt borítékban minden feltöltött személynek „NIPAR” S. A. R. Serviciul Stiintific AD Bucuresti, Str. Maria Rosetti 47

Elvi jelentőségű ítélet egy szeszitalgyártási engedély megsemmisítése ügyében

Ez év május havában egy bharmegyei rum- és likörgyár, valamint szeszgyárkereskedés tulajdonosai kérést adtak be a szeszmonopol vezérigazgatóságához és a vállalat engedélyének megváltoztatását kérték arra való hivatkozással, hogy a cég egyik tagja kilép. A monopól döntését nem a kérvény értelmében hozta meg, hanem megsemmisítette a meglévő engedélyt és ennek az lett a következménye, hogy az üzemet — amely harminc családnak adott konyert, — be kellett zárni. A tulajdonosok ezt a döntést megtámadták a közigazgatási tábla előtt, ahol a szeszmonopol képviselője azzal érvelt, hogy az 1938. évi szesz törvény szerint az engedély megsemmisítését kimondó határozatot megtámadni nem lehet, tehát az ellen jogorvoslatnak nincs helye. A cég jogi képviselője viszont azzal érvelt, hogy az említett szakasz csak a korcsmai jogosítványokra vonatkozik és azokra is csak abban az esetben, ha az engedélyt megsemmisítő végzést a miniszterium adja ki. Így tehát a jelen esetben ez a szakasz nem alkalmazható. A tábla a közigazgatási keresetnek helyt adott, a szeszmonopol határozatát megsemmisítette és kimondotta, hogy a korábbi jogosítvány érvényben marad.

— = Hottipiaci árak, Zöldsejnc: Réna kilója 10 lei, krumpli 4, hagyma 6 lei, torma 28 lei, retek csomagja 1 leu, zöldpaprika darabja 1 leu, fokhagyma kilója 24, spenót csomagja 1 leu, tök darabja 6-8, karfiol drb. 8-14, káposzta darabja 8-10 lei, lencse kilója 20, felfőzhető 18 lei. Gyümölcsplac: Az árak a következők: Hegyaljai szőlő 32-40 lei, Ranet alma 18, Batul alma 14, zsákos alma 5-6 lei kilónként. Aszalt szilva 24, körte 20, dióhéj 64, dió 22, gesztenye 26, mároni 60 lei kilónként, citrom 4-5, grape fruit 17 lei, mandarin 4-6 lei. Tejtermékek: Tej 5-6, tejször 40 lei, Friss tojás eltűnt, A vai is eltűnt a piacról. Baromfiplac: Kóvér liba 400-600, sovány liba 160-260, kóvér ruca 160-300, sovány ruca 70-130, csirke 30-80, tyúk 100-150 lei.

lerre emelkedett, ami egyáltalában nem különböz a forgalom szempontjából. Eire való tekintettel az ügyvéd kérte, hogy a kivett bérösszeget töröljék, vagy megfelelő módon csökkentésük, vagy pedig a községi terhet igazságszerűen osszák el a tizenkilenc italmérő között, lehetőleg a forgalom és a bérösszeg figyelembevételével. A közigazgatási bíróság elutasította a bérösszeg törölésére, illetve igazságosabb elosztására vonatkozó kérelmet, ezzel szemben kötelezte a községet, hogy a régi italmérők működését tiltsa el, minthogy a nyilvános árlejtés megtartásakor ezeket nem vették figyelembe. A közigazgatási bíróság döntése nagy elvi jelentőséggel bír.

— = A horjubőr kivitele. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a horjubőr kivitele olyan módon nincs megengedve, hogy levágott boricuk sajtó boricukban kerüljen kivitelre.

— = Az élőállatok kivitele. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az élőállat és friss húsv kivitele olyan országokba, ahol a kivitel kontinentálva van (Németország, Olaszország, Csehszlovákia), csak az állategyesületi szervezetek szövettségének bizonyítványa alapján engedélyezhető.

Legújabb jelentéseink:

Több mint kétszáz ejtőernyős uszó aknát dobtak le az angol vizekre a német repülők

Német jelentés a Belfast angol cirkáló megtorpedezéséről
Elsúlyedt egy 8889 tonnás angol hajó

Páris. (Rador.) Egy angol partvidéki halász az elmúlt szerdán elsőnek látta, hogy egy német repülőgépek gépeinek egyike előtte ismeretlen rendeltetésű fekete doboz alakú tárgyat dobott le ejtőernyős segítségével és ez a tárgy azután a tengeren uszott.

A halász által látott készülék azonos a könnyen uszó német aknával, egyikével amelyeket ejtőernyők segítségével dobtak le az angol vizekre.

Hivatalos angol közlemény szerint több mint kétszáz aknát dobtak le Yorkshire partjaira, de a német aknák veszélye ellenére is egy brit szállítmány csütörtök este megérkezett a Themzére.

London. (Rador.) A 8889 tonnás Mangalore nevű angol hajó Anglia keleti partjai közelében aknára futott. Hetvenhét embert a személyzetből sikerült megmenteni.

A Sliedrecht nevű holland hajó, — amelyet egy német tengeralattjáró súlyosított el, — életbenmaradt utasai, akik ma szálltak partra egy angol kikötőben, napokig egy bárkán hajóztak, mert eltűntek a tengeren. Az öt tengerész elmondta a Reuter ügynökség munkatársának, hogy a tengeralattjáró parancsnoka kijelentette: minden angol kikötőbe igyekvő hajót elsüllyesztenek.

A német tiszt visszautasította, hogy a holland tengerészeket hajójára vegye, azzal, hogy

nincs helye.

Berlin. (Rador.) A Deutscher Dienst a Belfast nevű angol cirkáló megtorpedezéséről a következő részleteket közli: Több amerikai hirszoigalati ügynökség még szerdán jelentette, hogy

egy német tengeralattjáró megtorpedezte és a torpedó súlyosan megrongálta a Belfast nevű korszerű angol cirkálót.

Az angol tengernagyi hivatal teljes hallgatásba burkolódik ebben az ügyben, nem adott ki sem cáfolatot sem megerősítő jelentést. Német részről közlik, hogy

Németország csakis most hozza nyilvánosságra a Belfast megtorpedezését, miután a támadást keresztül vivő német tengeralattjáró, amely pénteken tért vissza állomáshelyére, megtette hivatalos jelentését.

A német tengeralattjáró jelentése szerint a Belfast súlyos rongálódást szenvedett, miként a többi megtorpedezett angol hadihajók is, mint a Southampton, Courageous, Royal Oak, Repulse stb.

A Belfast hajó a támadás következtében többé nem jöhet számításba az angol flottában.

Tizenegy német repülőgép és egy tengeralattjáró elpusztítását jelentik a szövetségesek

Huszonnégy óra óta csend van a szárazföldi csapatok harcaiban

Londonból jelentik: Az angol hirszoigalati minisztérium késő este kiadott közleménye szerint

tíznapon összesen 11 német repülőgépet tettek ártalmatlanná a szövetséges légi haderők.

Ebből hetet az angol, négyet pedig francia repülőgépek lőttek le.

A franciák egy hadigépet vesztek, az angolok két vadászgépe pedig könnyebb sérüléseket szenvedett.

— állapítja meg a londoni jelentés. Hozzáfüzi a közlemény ehhez, hogy bár csak három napja tisztult ki az idő, ezalatt az idő alatt

összesen 24 német repülőgép pusztult el.

Állítólag Anglia felett még ezen kívül is több német repülőgépet tettek ártalmatlanná.

A pénteki nap folyamán a német repülőgépek két alkalommal jelentek meg Shetland-szigete fölött.

Mindkét alkalommal elrendelték a légi riadót és vadászgépek, valamint a légvédelmi ágyúk elűzték a nagy magasságban szálló német gépmadarakat.

A harcok 24 óra óta csend uralkodik, a szárazföldi csapatok viszonylatában.

Megemlékezik az angol jelentés arról is, hogy miután a Sirocco nevű francia hadihajó két német tengeralattjárót pusztított el,

a francia haditengerészet egy harmadik tengeralattjárót is a tenger fenekére küldött.

Ez a haditény ugy történt, hogy egy francia torpedó-vadász hajó kereskedelmi gőzösöket kísért, amikor a hajó kapitánya arra lett figyelmes, hogy torpedóköveget jelző hullámsáv szántja fel a tenger felszínét.

A francia hadihajó teljes gőzzel arra a helyre sietett, ahol a német tengeralattjáró sejtette és több mélytengeri bombával valóságos sortűzet adott le, majd újabb mélytengeri bombákat lőttek a vízbe és ez a második sortűz telitalálatot eredményezett, mert míg az első sortűz után csak vízbuborékok jelezték a találatot, ezúttal hatalmas olajfolt mutatta, hogy a német tengeralattjáró elpusztult.

Megemlíti az angol jelentés, hogy hétfőtől péntek estig az angol tengeri flotta 26 ezer tonna ürtartalmu hajót vesztett. Ez a veszteség, a háború első hetében szenvedett veszteséghez hasonlítva igen kevés. Az angol hajók elsüllyedéseivel kapcsolatban az angol tengerészeti minisztérium közli, hogy

a háború megkezdésétől számítva a brit flotta hajó-ürtartalmának alig egy százalékát vesztette el, miután csupán az 500 tonnás ürtartalmu hajóknál nagyobb egységek kereskedelmi flotta ürtartalmára 18 és félmillió tonnát tesz ki.

Ebben a számban nem foglalják benne az angol hadiflotta és kisebb partvédő és őrhajók, valamint a kanadai és többi dominiumok hajóinak ürtartalma.

London szerint holland területől rabolták el az angol titkosszolgálat tisztjeit

Amszterdam. (Rador.) A Reuter iroda félhivatalos közleményt hozott nyilvánosságra a venlói incidenssel kapcsolatban, amelyből kitűnik, hogy az esetet megelőzően egy nappal Best, Stewens és Klok, — ez utóbbi holland tiszt, — két ismeretlen egyénnel találkoztak egy, a határ közelében lévő kávéházban.

Másnap az a holland gépkecs, amelyben az a négy személyült, akiket később elraboltak, megállott a kávéház előtt, amely több mint tíz méternyire van a német határtól. Itt történt azután, hogy hat idegen megátámadta a holland gépkecs utasait, majd német autót érkezett, amely vontatókötélre vette a holland autót és úgy a támadók, mint a megtámadottakat átvitte német területre. Az egész dráma három perc alatt ment végbe, senki nem léphetett közbe, akik pedig az ablakokon kint voltak, azokat kényszerítették, hogy a házakban maradjanak.

A csendőrök, akik néhány pillanat múlva érkeztek a helyszínre, csak azokat a golyóhüvelyeket találták meg, amelyeket a támadók lőttek ki. A közlemény megállapítja még, hogy Klok főhadnagy azért volt jelen, hogy részt vegyen a kávéházban kitűzött találkozón, mert

az angol tiszték megbízatást mutattak fel, amely szerint az volt a küldetésük, hogy a német kiküldöttekkel esetleges békeajánlatokról tárgyaljanak.

A holland főhadnagy fejlettes hadóságainak megbízásából jelent meg azzal a céllal, hogy ellenőrizze, nem sértik-e meg Hollandia semlegességét.

Ugyancsak a Reuter iroda jelenti: Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Georg Elser volt a müncheni merénylet tettese, angol részről megállapítják, hogy Elser a dachau gyűjtőtábor lakója volt 1937-től kezdődőleg egész a legutóbbi időkig.

Egy héttel ezelőtt állítólag Elsert és egy Karl Bucholtz nevezetű másik letartóztatottat, aki valószínűleg szintén szerepet ebből az ügyben, Dachauból több fogolytáborbeli úr a svájci határra kísérte, ahol azután „letartóztatották”.

A letartóztatás nagy nyilvánosság előtt történt, azután pedig Münchenbe szállították őket, mint a merénylet tetteseit.

Berlin. (Rador.) A német sajtó részletesen tárgyalja azt az angol igyekezetet, hogy lefagadják, mintha az elfogott két angol tiszt valóban olyan tevékenységet fejtett volna ki, mint amelyet a német hadóságok megállapítottak. A Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy

Stewens vallomása, valamint a nyomozás eredményei hebizonyítják: a müncheni merénylet nem egyéb, mint az angol titkos szolgálat által megszervezett szabotázs-mozgalomnak egyik felezete, amelyeket már évek óta készítenek elő. Bizonyíték az is, hogy a német, olasz és japán hajók ellen elkövetett szabotázs tények nem terjedtek ki angol hajókra, viszont azt is bizonyítják, hogy

Anglia nemcsak Németország ellen dolgozott, hanem valamennyi fiatal és erős nemzet ellen.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, sivezett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a 10. óra fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Soffőr, nőtlen, szakképzett, állást keres. Cim: Guttman Nándor órák. Str. Mărășesti 1. 5319

LAKÁS

Egyszoba, konyhas lakás magánháza azonnalra kiadó. Str. Russu, Siranu 17. 5321

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy fekete, rövid zongora, jókarban levő, olcsón. Str. Russu Siranu 17. 5320

Eladó: faragott, fehér gyermekágy, tölgy fegyverszekerény, tölgyepalló és szobavirág, többfajta. Cim a kiadóban. 5312

Dióháló, lehetőleg francia, menyasszonyi kelengyét keresek megvételre. Cim a kiadóba kérek. 5290

Eladó: olajsűrű, daráló, lengő mágnes. Sztarek, Macea, ud. Arad. 5314

Jobb telket vennék havi 3-4000 lei részletfizetésre. Előleg 40.000 lei. Cim: ket armegielöléssel Str. Rahovei 20. alá kérek. 5311

TISZTA, MOSOTT RONGYOT
megvételre keresünk.
Cim a kiadóban.

Dióháló modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek ebédli nagy választékban Tempo bi. zomanyi üzletben. Fischer Eliz-palota. 4878

KÖLÖNPLEK

Bucureștibe utazom, megrendeléseket ma estig elfogadok. Papo Salon, Bui. Reg. Maria 17.

Keresünk egy 60 cm. nyomtávu 2-3 csatlós gőzmozdonnyal rendelkező vállalkozót nagyobb mennyiségű nyersanyag bérfuvarozására. Ajánlatokat a mozdony megjelölésével „Mozdony” jelígre a kiadóba kérünk. 5313

Hirdessen az Aradi Közlönyben